

Styrdokument
Antagen av Förskole- och grundskolenämnden

Datum 2020 04 17

Riktlinjer för bidrag för modersmålsundervisning i grundskola och grundsärskola i Österåkers kommun

Dokumentets syfte

I dokumentet framgår villkor för bidrag från hemkommunen för modersmålsundervisning hos kommunal och fristående huvudman för elever folkbokförda i Österåkers kommun. Med folkbokförd jämställs person som är bosatt i kommunen utan att vara folkbokförd, till exempel asylsökande¹.

Bidrag för modersmålsundervisning

Modersmålsundervisning avser elever i årskurs 1 – 9 i grundskolan och grundsärskolan.

Ansvaret för att erbjuda modersmålsundervisning åvilar den huvudman där eleven är inskriven.

Fristående eller kommunal huvudman som i sin verksamhet har elever från Österåkers kommun som ska erbjudas modersmålsundervisning, kan ansöka om bidrag från kommunen i form av tilläggsbelopp för fristående huvudman och interkommunal ersättning för kommunal huvudman, om villkoren för modersmålsundervisning och bidrag är uppfyllda.

Bidrag utgår med ett schablonbelopp per elev och år vilket fastställs årligen i kommunens budget. Bidrag utgår även för fjärrundervisning i modersmål som anordnas enligt skollagen och skolförordningen².

Bidraget omfattar undervisning i modersmål enligt gällande kursplan minst 40 minuter per vecka per elev. Undervisning i modersmål som nationellt minoritetsspråk omfattar minst 30 minuter per vecka per elev. Elevresor ingår inte i schablonbidraget.

Bidrag som har utgått på felaktiga grunder kan komma att återkrävas av hemkommunen. Retroaktiva bidrag medges ej.

Rutiner och blanketter för ansökan finns på kommunens hemsida www.osteraker.se/barn och utbildning/modersmål.

¹ 29 kap 2§ skollagen

² 23 kap 1, 3a och 4 §§ skollagen och 5a kap 1- 4 §§ skolförordningen

Villkor för bidrag

I nedanstående villkor framgår bestämmelser om modersmålsundervisning i skollagen och skolförordningen och kommunens tillämpning av dessa.

- En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om
 1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och
 2. eleven har grundläggande kunskaper i språket³.

Adoptivbarn som har ett annat modersmål än svenska har rätt till modersmålsundervisning, även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Eleven ska dock ha grundläggande kunskaper i språket.

I de nationella minoritetsspråken⁴ finns en utökad rätt till modersmålsundervisning innebärande att begränsningarna i punkt 1 och 2 ovan inte gäller.

Bidrag utgår endast om eleven har en vårdnadshavare med annat modersmål än svenska som eleven delar bostad med.

Rätt att fortsätta i undervisningen

En elev som har påbörjat undervisning i ett språk har rätt att fortsätta i undervisningen även om språket har upphört att vara dagligt umgängesspråk i hemmet.

Om en elev som har påbörjat modersmålsundervisning inte bedöms ha grundläggande kunskaper i språket utgår inget bidrag för eleven.

- Modersmålsundervisning får anordnas
 1. som språkval,
 2. som elevens val,
 3. som skolans val, eller
 4. utanför den garanterade undervisningstiden.

³ Skollagen (2010:800) 10 kap 7§, 11 kap 10§

⁴ finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska

Om undervisningen ges utanför den garanterade undervisningstiden utgår bidrag i sammanlagt högst sju läsår under elevens skoltid (undantag minoritetsspråk och nordiska språk). Ansökan ska förnyas årligen.

- En huvudman är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om
 1. minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning och
 2. det finns en lämplig lärare.⁵

Bidrag utgår om det finns minst fem elever, som ska erbjudas modersmålsundervisning i ett språk som ingår i en undervisningsgrupp i språket. Det är möjligt för huvudmän att samverka för att skapa grupper om minst fem elever i ett språk.

Om antalet elever i en grupp som har startat med minst fem elever minskar, utgår bidrag för kvarvarande elever under innevarande läsår.

I de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska finns en utökad rätt till modersmålsundervisning. Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning i dessa språk om en elev vill få undervisning och det finns en lämplig lärare.

Närvaro

En elev som är anmäld till modersmålsundervisning har obligatorisk närvaro. Vårdnadshavaren ska anmäla frånvaro till huvudmannen. Huvudmannen ska vid förfrågan kunna uppvisa närvarostatistik till hemkommunen.

Vårdnadshavaren ska snarast anmäla till huvudmannen om eleven ska sluta i undervisningen. Huvudmannen ska göra avanmälan till hemkommunen om en elev slutar.

Bidrag som utgått för elev som inte deltar i undervisningen på grund av ogiltig frånvaro eller som har slutat i undervisningen kommer att återkrävas.

⁵ SkF (2011:185) 5 kap 7 – 13§.